

MERSİN ÜNİVERSİTESİ KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
MERSIN UNIVERSITY PUBLICATIONS OF THE RESEARCH CENTER OF
CILICIAN ARCHAEOLOGY

OLBA XXVI

(Ayrıbasım / Offprint)

KAAM YAYINLARI

OLBA

XXVI

© 2018 Mersin Üniversitesi/Türkiye

ISSN 1301 7667

Yayıncı Sertifika No: 18698

OLBA dergisi;
ARTS & HUMANITIES CITATION INDEX, EBSCO, PROQUEST
ve

TÜBİTAK-ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanlarında taranmaktadır.

Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün (DAI) Kısaltmalar Dizini'nde 'OLBA' şeklinde yer almaktadır.

OLBA dergisi hakemlidir. Makalelerdeki görüş, düşünce ve bilimsel değerlendirmelerin yasal sorumluluğu yazarlara aittir.

The articles are evaluated by referees. The legal responsibility of the ideas,
opinions and scientific evaluations are carried by the author.

OLBA dergisi, Mayıs ayında olmak üzere, yılda bir kez basılmaktadır.
Published each year in May.

KAAM'ın izni olmadan OLBA'nın hiçbir bölümü kopya edilemez.

Alıntı yapılması durumunda dipnot ile referans gösterilmelidir.

It is not allowed to copy any section of OLBA without the permit of the Mersin University
(Research Center for Cilician Archaeology / Journal OLBA)

OLBA dergisinde makalesi yayımlanan her yazar, makalesinin baskı olarak ve elektronik ortamda yayımlanmasını
kabul etmiş ve telif haklarını OLBA dergisine devretmiş sayılır.

Each author whose article is published in OLBA shall be considered to have accepted the article to be published
in print version and electronically and thus have transferred the copyrights to the Mersin University
(Research Center for Cilician Archaeology / Journal OLBA)

OLBA'ya gönderilen makaleler aşağıdaki web adresinde ve bu cildin giriş sayfalarında
belirtilen formatlara uygun olduğu takdirde basılacaktır.

Articles should be written according to the formats mentioned in the following web address.

Redaktion: Dr. Öğr. Üyesi Deniz Kaplan

OLBA'nın yeni sayılarında yayınlanması istenen makaleler için yazışma adresi:
Correspondance addresses for sending articles to following volumes of OLBA:

Prof. Dr. Serra Durugönül

Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü
Çiftlikköy Kampüsü, 33342 Mersin - TURKEY

Diğer İletişim Adresleri

Other Correspondance Addresses

Tel: +90 324 361 00 01 • 14730 / 14734

Fax: +90 324 361 00 46

web mail: www.kaam.mersin.edu.tr

www.olba.mersin.edu.tr

e-mail: sdurugonul@gmail.com

Baskı / Printed by

Son Söz Gazete Matbaa Yay. Kırt. Ltd. Şti.

İvedik OSB. 1341. Cadde No. 56 Yenimahalle/ANKARA

Tel: +90 312 394 57 71 • Sertifika No: 18698

Grafik / Graphic

Digilife Dijital Basım Yay. Tan. ve Org. Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Güvenevler Mah. 1937 Sk. No.33 Yenişehir / MERSİN

Tel: +90 324 231 14 16 www.digilifemersin.com

MERSİN ÜNİVERSİTESİ KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
(KAAM) YAYINLARI-XXVI

MERSIN UNIVERSITY PUBLICATIONS OF THE RESEARCH CENTER OF
CILICIAN ARCHAEOLOGY (KAAM)-XXVI

Editörler

Serra DURUGÖNÜL
Murat DURUKAN
Gunnar BRANDS
Deniz KAPLAN

OLBA Bilim Kurulu

Prof. Dr. Mehmet ÖZDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Serra DURUGÖNÜL (Mersin Üniversitesi)
Prof. Dr. Marion MEYER (Viyana Üniversitesi)
Prof. Dr. Susan ROTROFF (Washington Üniversitesi)
Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İ. Hakan MERT (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Eda AKYÜREK-ŞAHİN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Yelda OLCAY-UÇKAN (Anadolu Üniversitesi)

MERSİN

2018

İçindekiler / Contents

Işıl Demirtaş <i>Güvercinkayası “Coba” Tipi Tarazlı Kâseleri</i> (“Coba” Type Scraped Bowls at Güvercinkayası)	1
Mahmut Bilge Baştürk - Meltem Doğan-Alparslan <i>A New Hieroglyphic Seal from Şarhöyük</i> (Şarhöyük’te Bulunan Yeni Bir Hiyeroglifli Mühür)	31
Kurtuluş Kıymet <i>Salat Tepe Ritüellerine İlişkin Bulguların Hitit-Hurri Metinleri ile Karşılaştırılması</i> (Comparison of Salat Tepe Ritual Contexts with Hittite-Hurrian Ritual Texts)	41
Ayşe F. Erol– Ertaç Yıldırım <i>Ordu/Fatsa Cıngirt Kayası Kazısı Bronz Buluntuları</i> (Bronze Finds from Ordu/Fatsa Cıngirt Kayası Excavations)	97
Mehmet Gürbüzler <i>Late Roman Pottery From a Building in Klazomenai</i> (Klazomenai’de Bir Yapıdan Ele Geçen Geç Roma Seramikleri)	135
Emre Okan - Cenker Atıla - Ali Akın Akyol <i>The Greco-Italic Amphorae Found on Maltepe Tumulus in Phocaea</i> (Phokaia Maltepe Tümülüsünde Bulunan Greko-İtalik Amphoralar)	177
Polat Ulusoy <i>Klazomenai Asty’sünde Bulunmuş Arkaik Dönem Yapı ve Anıtlara Ait Parçalar ve Kutsal Alanların İncelenmesi</i> (Research on Fragments of Archaic Period Structure and Monument Found at Asty of Klazomenai and Sanctuaries)	215
Rahşan Tamsü-Polat <i>Yazılıkaya/Midas Vadisi Akpara Kale Mezarları</i> (Yazilikaya/Midas Valley Akpara Kale Tombs)	261
Aytekin Erdoğan - Sabri Arıcı <i>Tripolis’de Bulunmuş Çocuk Dionysos Heykeli</i> (Die Statue des Kind Dionysos aus Tripolis)	285

S. Yücel Şenyurt - Serra Durugönül <i>Kurul (Ordu) Kalesi'nde Bir Kybele Heykeli</i> <i>(A Cybele Statue in the Fortress of Kurul (Ordu))</i>	305
Ayşe Aydın <i>Ödemiş Müzesi'ndeki Lahit</i> <i>(A Sarcophagus in the Museum of Ödemiş)</i>	345
Selda Yeni - Fatma Avcu - N. Eda Akyürek Şahin <i>Mysia Bölgesi'nden Beş Yeni Mezar Epigramı</i> <i>(Five New Grave Epigrams from Mysia)</i>	369
Hüseyin Uzunoglu <i>On the Use of "ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΕΙΝ" in Building Inscriptions</i> <i>(Yapı Yazıtlarında κατασκευάζειν Fiilinin Kullanımı Üzerine)</i>	387
M. Ertan Yıldız <i>Tlos'tan İki Yeni Mezar Yazıtı</i> <i>(Zwei Neue Inschriften aus Tlos)</i>	405
Yadigar Doğan - Fatma Avcu <i>Nallıhan ve Çevresinden Yeni Yazıtlar II</i> <i>(New Inscriptions From Nallıhan and its Vicinity II)</i>	415

MERSİN ÜNİVERSİTESİ
KILIKIA ARKEOLOJİSİNİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
BİLİMSEL SÜRELİ YAYINI ‘OLBA’

Kapsam

Olba süreli yayını Mayıs ayında olmak üzere yılda bir kez basılır. Yayınlanması istenilen makalelerin en geç her yıl Kasım ayında gönderilmiş olması gerekmektedir. 1998 yılından bu yana basılan Olba; Küçükasya, Akdeniz bölgesi ve Ortadoğu’ya ilişkin orijinal sonuçlar içeren Antropoloji, Prehistorya, Protohistorya, Klasik Arkeoloji, Klasik Filoloji (ve Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri), Eskiçağ Tarihi, Nüvizmatik ve Erken Hıristiyanlık Arkeolojisi alanlarında yazılmış makaleleri kapsamaktadır.

Yayın İlkeleri

1. a. Makaleler, Word ortamında yazılmış olmalıdır.
b. Metin 10 punto; özet, dipnot, katalog ve bibliyografya 9 punto olmak üzere, Times New Roman (PC ve Macintosh) harf karakteri kullanılmalıdır.
c. Dipnotlar her sayfanın altına verilmeli ve makalenin başından sonuna kadar sayısal süreklilik izlemelidir.
d. Metin içinde bulunan ara başlıklarda, küçük harf kullanılmalı ve koyu (bold) yazılmalıdır. Bunun dışındaki seçenekler (tümünün büyük harf yazılması, alt çizgi ya da italik) kullanılmamalıdır.
2. Noktalama (tireler) işaretlerinde dikkat edilecek hususlar:
 - a. Metin içinde her cümlelin ortasındaki virgülden ve sonundaki noktadan sonra bir tab boşluk bırakılmalıdır.
 - b. Cümle içinde veya cümle sonunda yer alan dipnot numaralarının herbirisi noktalama (nokta veya virgül) işaretlerinden önce yer almalıdır.
 - c. Metin içinde yer alan “fig.” ibareleri, küçük harf ile ve parantez içinde verilmeli; fig. ibaresinin noktasından sonra bir tab boşluk bırakılmalı (fig. 3); ikiden fazla ardışık figür belirtiliyorsa iki rakam arasına boşluksuz kısa tire konulmalı (fig. 2-4). Ardışık değilse, sayılar arasına nokta ve bir tab boşluk bırakılmalıdır (fig. 2. 5).
 - d. Ayrıca bibliyografya ve kısaltmalar kısmında bir yazar, iki soyadı taşıyorsa

soyadları arasında boşluk bırakmaksızın kısa tire kullanılmalıdır (Dentzer-Feydy); bir makale birden fazla yazarlı ise her yazardan sonra bir boşluk, ardından uzun tire ve yine boşluktan sonra diğer yazarın soyadı gelmelidir (Hagel – Tomaschitz).

3. “Bibliyografya ve Kısaltmalar” bölümü makalenin sonunda yer almalı, dipnotlarda kullanılan kısaltmalar, burada açıklanmalıdır. Dipnotlarda kullanılan kaynaklar kısaltma olarak verilmeli, kısaltmalarda yazar soyadı, yayın tarihi, sayfa (ve varsa levha ya da resim) sıralamasına sadık kalınmalıdır. Sadece bir kez kullanılan yayınlar için bile aynı kurala uyulmalıdır.

Bibliyografya (kitaplar için):

Richter 1977 Richter, G., Greek Art, NewYork.

Bibliyografya (Makaleler için):

Corsten 1995 Corsten, Th., “Inchriften aus dem Museum von Denizli”, Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi III, 215-224, lev. LIV-LVII.

Dipnot (kitaplar için)

Richter 1977, 162, res. 217.

Dipnot (Makaleler için)

Oppenheim 1973, 9, lev.1.

Diğer Kısaltmalar

age.	adı geçen eser
ay.	aynı yazar
vd.	ve devamı
yak.	yaklaşık
v.d.	ve diğerleri
y.dn.	yukarı dipnot
dn.	dipnot
a.dn.	aşağı dipnot
bk.	Bakınız

4. Tüm resim, çizim ve haritalar için sadece “fig.” kısaltması kullanılmalı ve figürlerin numaralandırılmasında süreklilik olmalıdır. (Levha, Resim, Çizim, Şekil, Harita ya da bir başka ifade veya kısaltma kesinlikle kullanılmamalıdır).

5. Word dökümanına gömülü olarak gönderilen figürler kullanılmamaktadır. Figürlerin

mutlaka sayfada kullanılması gereken büyüklükte ve en az 300 pixel/inch çözünürlükte, photoshop tif veya jpeg formatında gönderilmesi gerekmektedir. Adobe illustrator programında çalışılmış çizimler Adobe illustrator formatında da gönderilebilir. Farklı vektörel programlarda çalışılan çizimler photoshop formatına çevrelemiyorsa pdf olarak gönderilebilir. Bu formatların dışındaki formatlarda gönderilmiş figürler kabul edilmeyecektir.

6. Figürler CD'ye yüklenmelidir ve ayrıca figür düzenlemesi örneği (layout) PDF olarak yapılarak burada yer almalıdır.
7. Bir başka kaynaktan alıntı yapılan figürlerin sorumluluğu yazara aittir, bu sebeple kaynak belirtilmelidir.
8. Makale metninin sonunda figürler listesi yer almalıdır.
9. Metin yukarıda belirtilen formatlara uygun olmak kaydıyla 20 sayfayı geçmemelidir. Figürlerin toplamı 10 adet civarında olmalıdır.
10. Makaleler Türkçe, İngilizce veya Almanca yazılabilir. Türkçe yazılan makalelerde yaklaşık 500 kelimelik Türkçe ve İngilizce yada Almanca özet kesinlikle bulunmalıdır. İngilizce veya Almanca yazılan makalelerde ise en az 500 kelimelik Türkçe ve İngilizce veya Almanca özet bulunmalıdır. Makalenin her iki dilde de başlığı gönderilmelidir.
11. Özetin altında, Türkçe ve İngilizce veya Almanca olmak üzere altı anahtar kelime verilmelidir.
12. Metnin word ve pdf formatlarında kaydı ile figürlerin kopyalandığı iki adet CD (biri yedek) ile birlikte bir orijinal ve bir kopya olmak üzere metin ve figür çıktısı gönderilmelidir.
13. Makale içinde kullanılan özel fontlar da CD'ye yüklenerek yollanmalıdır.

MERSIN UNIVERSITY
‘RESEARCH CENTER OF CILICIAN ARCHAEOLOGY’
JOURNAL ‘OLBA’

Scope

Olba is printed once a year in May. Deadline for sending papers is November of each year.

The Journal ‘Olba’, being published since 1998 by the ‘Research Center of Cilician Archeology’ of the Mersin University (Turkey), includes original studies done on antropology, prehistory, protohistory, classical archaeology, classical philology (and ancient languages and cultures), ancient history, numismatics and early christian archeology of Asia Minor, the Mediterranean region and the Near East.

Publishing Principles

1. a. Articles should be written in Word programs.
b. The text should be written in 10 puntos; the abstract, footnotes, catalogue and bibliography in 9 puntos ‘Times New Roman’ (for PC and for Macintosh).
c. Footnotes should take place at the bottom of the page in continous numbering.
d. Titles within the article should be written in small letters and be marked as bold. Other choises (big letters, underline or italic) should not be used.
2. Punctuation (hyphen) Marks:
 - a. One space should be given after the comma in the sentence and after the dot at the end of the sentence.
 - b. The footnote numbering within the sentence in the text, should take place before the comma in the sentence or before the dot at the end of the sentence.
 - c. The indication fig.:
 - * It should be set in brackets and one space should be given after the dot (fig. 3);
 - * If many figures in sequence are to be indicated, a short hyphen without

space between the beginning and last numbers should be placed (fig. 2-4); if these are not in sequence, a dot and space should be given between the numbers (fig. 2. 5).

- d) In the bibliography and abbreviations, if the author has two family names, a short hyphen without leaving space should be used (Dentzer-Feydy); if the article is written by two or more authors, after each author a space, a long hyphen and again a space should be left before the family name of the next author (Hagel – Tomaschitz).
3. The ‘Bibliography’ and ‘Abbreviations’ should take part at the end of the article. The ‘Abbreviations’ used in the footnotes should be explained in the ‘Bibliography’ part. The bibliography used in the footnotes should take place as abbreviations and the following order within the abbreviations should be kept: Name of writer, year of publishment, page (and if used, number of the illustration). This rule should be applied even if a publishment is used only once.

Bibliography (for books):

Richter 1977 Richter, G., Greek Art, New York.

Bibliography (for articles):

Corsten 1995 Corsten, Th., “Inschriften aus dem Museum von Denizli”, Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi III, 215-224, pl. LIV-LVII.

Footnotes (for books):

Richter 1977, 162, fig. 217.

Footnotes (for articles):

Oppenheim 1973, 9, pl.1.

Miscellaneous Abbreviations:

op. cit.	in the work already cited
idem	an author that has just been mentioned
ff	following pages
et al.	and others
n.	footnote
see	see
infra	see below
supra	see above

4. For all photographies, drawings and maps only the abbreviation ‘fig.’ should be used

in continuous numbering (remarks such as Plate, Picture, Drawing, Map or any other word or abbreviation should not be used).

5. Figures, embedded in Word documents can not be used. Figures have to be in the length in which they will be used in the page, being at least 300 pixel/inch, in photoshop tif or jpeg format. Drawings in adobe illustrator can be sent in this format. Drawings in other vectoral programs can be sent in pdf if they can't be converted to photoshop. Figures sent in other formats will not be accepted.
6. Figures should be loaded to a CD and a layout of them as PDF should also be undertaken.
7. Photographs, drawings or maps taken from other publications are in the responsibility of the writers; so the sources have to be mentioned.
8. A list of figures should take part at the end of the article.
9. The text should be within the remarked formats not more than 20 pages, the drawing and photographs 10 in number.
10. Papers may be written in Turkish, English or German. Papers written in Turkish must include an abstract of 500 words in Turkish and English or German. It will be appreciated if papers written in English or German would include a summary of 500 words in Turkish and in English or German. The title of the article should be sent in two languages.
11. Six keywords should be remarked, following the abstract in Turkish and English or German.
12. The text in word and pdf formats as well as the figures should be loaded in two different CD's; furthermore should be sent, twice the printed version of the text and figures.
13. Special fonts should be loaded to the CD.

A NEW HIEROGLYPHIC SEAL FROM ŞARHÖYÜK

Mahmut Bilge BAŞTÜRK- Meltem DOĞAN-ALPARSLAN*

ÖZ

Şarhöyük'te Bulunan Yeni Bir Hiyeroglifli Mühür

Eskişehir kent merkezinin kuzeyinde yer alan Şarhöyük, bölgede uzun süreli kazısı yapılan önemli yerleşmelerden biridir. Kazılarda bugüne dek açığa çıkarılan arkeolojik tabakalardan Geç Tunç Çağ (ŞH V) tabakaları, höyükte en güçlü temsil edilen kültürel evrelerden biridir. Makalenin konusunu oluşturan hiyeroglifli mühür, Şarhöyük Geç Tunç Çağ tabakalarının en son evresinde, Hitit İmparatorluk Dönemi tabakalarıyla ilişkili dolguların temizliği sırasında tespit edilmiş olan mühür, önceki kazı sezonlarında açığa çıkarılan bir mühür baskısı ve bir mühürle beraber Şarhöyük'ten Hitit İmparatorluk Dönemi'ne ait üçüncü yazılı veri olma özelliğini taşımaktadır. Her iki yüzünde yer alan hiyeroglifli siyah bir taştan yapılmış düğme mührün, kısmen korunmuş olan A ve B yüzünün kompozisyonu küçük ayrıntılar dışında aynıdır. Mührün kırık olması nedeniyle A yüzünde mührün içerdiği ismin ilk iki işaret okunabilirken, B yüzünde isme ait son iki işaret okunabilmektedir. İyi bir işçilik gösteren mührün A yüzünde yer alan isim "masa adamı/sofracı" unvanına sahip *Luwa* şeklinde okunmakla birlikte Boğazköy mühürlerinden tanıdığımız *Luwa* ismi ilişkilendirilmektedir. B yüzünde yer alan erkek ismi ise *x-wa/i(m)u(wa)* şeklinde okunmaktadır. Şarhöyük'te bulunmuş olan söz konusu bikonvex düğme mührün hiyeroglif alanının geniş ve bir çerçeve ile sınırlandırılmış olması benzerleri ile karşılaştırıldığında, söz konusu mührümüz MÖ 13. yy'a tarihlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Şarhöyük, Eskişehir, Dorylaion, Mühür, Hiyeroglif, Hitit

ABSTRACT

Şarhöyük, located to the north of the modern Eskişehir city centre, is one of the important mounds in the region having being excavated for a long time. Amongst the unearthed archaeological strata, Late Bronze Age (ŞH V) layer is one of the best represented cultural phases on the mound. The new hieroglyphic seal, being introduced in this paper, was detected in relation with the very last phase of the Late Bronze Age

* Assist. Prof. Dr. Mahmut Bilge BAŞTÜRK, Anadolu University, Faculty of Letters, Department of Archaeology, Protohistory and Near Eastern Archaeology, Yunusemre Campus, Eskişehir / TURKEY. E-posta: bilgebasturk@gmail.com.

Assist. Prof. Dr. Meltem DOĞAN-ALPARSLAN, Istanbul University Faculty of Letters, Ancient Languages and Cultures Dept., Hittitology Section, TR-34134 Istanbul/TURKEY. E-posta: doganmel@istanbul.edu.tr.

strata, during the cleansing of the debris of the Hittite Imperial Period layers. With the previously unearthed bulla and a seal, the new seal presented in this paper is the third inscriptive data provided by the Hittite Imperial Period of Şarhöyük. The button type seal what was made of black stone from bears hieroglyphic script on both sides (side A and B), whose compositions are almost identical except minor details. Due to the seal's fragmentary state, only first two signs are legible on side A and last two signs on side B. The name on side A is read as Luwa with the title "waiter" it is associated with the name *Luwa* we know from Boğazköy seals. The male name on Side B, on the other hand, is read as *x-wa/i(m)u(wa)*. The biconvex button seal of Şarhöyük has a wide area for hieroglyphs which is bordered by a frame, places it in the 13th century BC based on the similar examples.

Keywords: Şarhöyük, Eskişehir, Dorylaion, Seal, Hieroglyph, Hittite

Amongst the many second millennium BC settlements in Eskişehir, Şarhöyük has a special role, not only because it is one of the rare excavated sites in the region, but it is to date yet known to be the most western Hittite settlement excavated so far¹. Situated 2 km to the north of Eskişehir city centre, today the site is nearly surrounded and threatened by the expansion of the modern settlement (fig. 1). The excavations on the mound have revealed seven strata, which can be listed as follows:

ŞH I Byzantine Period

ŞH II Roman Period

ŞH III Hellenistic Period

ŞH IV Iron Age

ŞH V Late Bronze Age

ŞH VI Middle Bronze Age (no actual architectural layers)

ŞH VII Early Bronze Age (no actual architectural layers)

Late Bronze Age remains on the mound cover a huge area: To the north, the Hittite pottery begins to reveal itself in the step trench, and on the southern slope, approximately 250 meters away, Hittite layers can be followed at the same altitude (807.00 m), suggests a Hittite settlement with a diameter of at least 250 meters. As one of the best investigated periods in the mound, Late Bronze Age layers so far exhibit five sub-phases on the southern slope (ŞH V.1 – ŞH V.5), the uppermost one revealing a transition to the Iron Age, and four sub-phases beneath, two of them containing a mud-brick architecture and findings belonging to the Hittite Imperial Period, mostly, to the

¹ The first archaeological investigation at Şarhöyük/Dorylaion began in 1989, under the direction of M. Darga until 2003, and continued by T. Tüfekçi-Sivas between 2005 and 2012. For the previous excavation reports and Late Bronze Age layers, see Darga 1994; 1995; 2004; 2007; Darga – Sivas-Tüfekçi 2000; 2001; Darga – Sivas-Tüfekçi 2002; 2003; 2005; Sivas 2010; Sivas and Sivas 2014; Baştürk et al. 2017. Also see Baştürk (2018). Since 2015, Şarhöyük Excavation is being carried out by the Ministry of Culture, Eskişehir Archaeology Museum, under the scientific consultancy of M. Bilge Baştürk, and supported by Anadolu University (BAP 1701E022) and the Municipality of Tepebaşı.

13th century BC. As usual, the main finding group is pottery, showing close parallels with the Central Anatolian Hittite centres, although some frequent local features can be attested.

The fabric colour is generally buff (varying between reddish yellow and yellow-brown), and the pottery is wheel-made, except for some rare samples. Except the kitchen ware, the whole repertory can be labelled as ‘drab ware’. The surface treatment is limited to a wash in the fabric colour, and smoothing, rarely burnishing. Firing is mostly medium and high. The temper is limited to fine sand, fine grit, and mica. The main forms can be listed as plates, bowls, jars, jugs, cups, storage vessels, lids, strainers and miniature vessels. Metal findings such as pendants, arrowheads, pins etc. can also easily find a place within the repertory of celebrated Hittite centres.

The architecture related to the very end of the Late Bronze Age exhibits two subsequent phases (ŞH V.2 and ŞH V.3). ŞH V.3 has the best preserved mud-brick architecture so far unearthed in the Hittite layers (fig. 2). This phase reveals a building complex with several rooms, and a large open activity area consisting of a stone-founded cylindrical cellar, a series of hearths, ovens and storage pits, and the remains of wooden constructions belonging to different sizes of cantilever supports for open kitchens around them.

The excavation of the Late Bronze Age layers can be conducted on the southern slope over the whole height of the mound but the thickness of the later layers makes it difficult to reach the Hittite layers in the centre of the mound for now, although future excavations would possibly unearth proper administrative and public areas.

So far, only three inscribed object in relation with the Hittite layers have been unearthed at Şarhöyük. The first is a bulla², coming from the mixed context of abovementioned ŞH V.1. The sealing reads a half preserved hieroglyphic personal name (X-X-X zi/a), in relation to a ‘land’ (REGIO). The name of the land is missing. The bearer of the seal is pointed to be a REX.FILIUS, literally, ‘son of the king’, indicating the status or position of the seal owner³. It is not clear if the mentioned ‘prince’ was from the Hittite royalty, or was a member of the local ruling house, but the existence of such a sealing may well indicate a Late Bronze Age administrative organisation at Şarhöyük. The level of the administrative system – a loose central local rule or a firm central organisation in close relations with the Hittite heartland – is going to be clear only with the help of the future excavations. The second evidence is a button-type sandstone seal with a cord hole, reading the personal name *Walwa/i-i(a)*, again in hieroglyphs⁴. The seal was unearthed in the Hittite Imperial Period layers, in ŞH V.2, not in situ, but in the debris dating to the transition from ŞH V.3 to ŞH V.2. The sealing and the seal both date to the 13th century BC, like the architecture and pottery findings mentioned above. The third finding, which is examined in this paper, comes

2 Eskişehir Eti Archaeology Museum, Inv. no. A.12.95.

3 REX. FILIUS (DUMU.LUGAL) were not always the actual sons of the king, they were most probably from the royal king (nephews or relatives) of the monarch (see Taş 2008, also see Beckman 1992, 47).

4 For a comprehensive discussion, see Doğan-Alparslan 2015.

above ŞH V.1, which is the last level of the Late Bronze Age layers, or, the transition to the Iron Ages (fig. 3). The seal was not found in its original context but was apparently exposed due to the erosion of the steep slope, long after being removed from its context by the Early or Middle Iron Age layers. This is a button-type seal, made of black stone, in a biconvex form, with a thickness of 1.2 cm. The diameter of the seal is 2.5 cm, although some 0.5 cm of the seal on one part is missing. The hieroglyphic script on both sides is restricted by a circular frame, in a diameter of approximately 2.3 cm. The cord hole has a width of 0.3 cm and the length remains 2 cm because of the missing part (figs. 4 and 5).

The seal bears hieroglyphic inscriptions on both sides (side A and B), the compositions of which are almost identical except minor details. Due to the seal's fragmentary state, only the first two signs are legible on side A and last two signs on side B. The central areas of both sides are spacious and are bordered by a frame. On the A side, on either sides of the central name are occupational logograms L. 370 + L. 402 (BONUS₂ SCUTELLA⁵), fully preserved on the right and partly on the left. On side B, the L. 370 + L. 386 (BONUS₂ VIR₂) combination to the left of the personal name at the centre was probably repeated on the broken other side (figs. 6a and 6b).

The name on side A can be read from top to bottom as L.445 (*lu/a/i*) – L.439 (*wa/i*) – *x* with a fragmentary ending. On side B the male name, which should again be read from top to bottom, has a broken first sign and might be completed as *x* – L.439 (*wa/i*) – L.105 (*(m)u(wa)*). In addition, both sides show astral motifs.

As in the Şarhöyük example, there are other seals where occupational and masculine logograms were used together, but these are mostly seal impressions and bear these logograms only on a single side, to the right and left of the name (For example Mora 1987 Gruppo XI 1.9; 1.11, 1.12; Gruppo XII (a) 2.22).

Other names that include the *Luwa/i* component, the first element of the name on the side A of the Şarhöyük seal, are known from Hittite cuneiform tablets and other seals and seal impressions⁶.

The third sign of the name on the side A of the seal, which we reconstruct as L.19 *á*⁷, is partially visible, while the name on the A side is read as *Lu/a/i-wa/i-á*. Thus far,

5 For a detailed discussion on the reading of SCUTELLA (waiter) and the title see Dinçol 2007; Dinçol 2008, 69-70. Payne now disputes this interpretation in *Historische Sprachforschung* 130 (2017), and says it has something to do with bread (-sealing) instead, transliterating SIGNACULUM, meaning a "baker" or related profession (Payne 2017).

6 From the Boğazköy archive one can give several examples: *Luwa* BONUS2 SCRIBA two, *Luwa* SCRIBA two, *Luwa* BONUS2 CRUX2, *Luwanya* AURIGA BONUS2 VIR2, *Luwasa* (SBo II 204; Herbordt 2005, 150-151, Kat. 210-215; Dinçol – Dinçol 2008, Kat. 78, 126, 148). The same name was identified on a seal impression from Korucutepe (Güterbock 1973, 142, Kat. 7). On a seal from the Mersin Museum the name *Luluwa* was read (Dinçol – Dinçol 1985, 36-37, Kat. 4). For names with *Luwa/i* in cuneiform texts see NH and NH, Supp. 707, 711.

7 It can be suggested as one possibility for the last sign L.35 *na*. In this case the name can be read as *Luwana*. We would like to thank Dr. Mark Weeden for this comment.

the accompanying title SCUTELLA⁸ has only been documented with male names⁹. The reading of the name on B side is $x - wa/i - (m)u(wa)$ with an illegible first sign. The seal impression, which closely resembles the side A of the Şarhöyük seal in the Yale Collection, published by Buchanan in 1967. The reading of the Yale seal is as follows: A side: *Lu/a/i-wa/i-á* BONUS₂ SCUTELLA. B side: *Na-wa/i-ti* BONUS₂ FEMINA¹⁰. What sets the Yale seal apart from our Şarhöyük seal is the presence of a female name on its other side (fig. 7).

As a result, that the biconvex button seal of Şarhöyük has a wide area for hieroglyphs which is bordered by a frame of a simple, places it in the 13th century BC based on the similar examples¹¹. The name on side A is read as *Luwa* with the title “waiter” and as we have mentioned above, it can be associated with the name *Luwa* known from the Boğazköy seals. The male name on Side B, on the other hand, is read as $x-wa/i(m)u(wa)$. It may be suggested that these two male persons recorded on the seal have a family or business relationship with each other¹².

Bibliography and Abbreviations

Alparslan – Uysal (in press)

Alparslan, M. – Uysal, B., "Ein Rollsiegel mit Anatolischen Hieroglyphen aus Elbistan-Karahöyük", *ZA*.

Baştürk et al. 2017 Baştürk, M. B. – A. Arslan – E. Baştürk – T. Y. Yedidağ, "Dünden Bugüne Şarhöyük (Dorylaion): 2015 Sezonu", *KST* 38/3, 263-274.

Baştürk (2018) Baştürk, M. B., "The Hittite Presence at Şarhöyük/Dorylaion: An Overview", *Pessinus in Its Regional Setting* (ed. G. R. Tsatskheladze), *Colloquia Antiqua* 21., 129-162.

Beckman 1992 Beckman, G., "Hittite Administration in Syria in the light of the Texts from Hattusa, Ugarit and Emar", *New Horizons in the Study of Ancient Syria* (eds. M. W. Chavalas – J. L. Hayes), *Bibliotheca Mesopotamica* 25, 41-49.

Boehmer – Güterbock 1987

8 For Boğazköy examples with the title SCUTELLA see Dinçol 2008, Kat. 112, 132, 153, 196, 197, 198, 242, 251, 284.

9 For the related debate see Dinçol 2007, 229.

10 Buchanan 1967, Nr.3; Mora 1987 Gruppo XII (a) 2.40; Dinçol 2007, 229.

11 That the *biconvex Knopfsiegel* is accepted as a 13th century BC invention, supports our view (Dinçol – Dinçol 2008, 9-10).

12 It can be given some examples of other seal and seal impression what contain more than one names. Three names have been read on a newly discovered seal from Elbistan-Karahöyük (Alparslan – Uysal, in press). We can give other examples from the Amasya Museum (Doğan-Alparslan – Alparslan 2017, 158-160, fig. 11.1 and fig. 11.3), from the Istanbul Archaeological Museum, Adana Museum and Hatay Museum (Dinçol 1983).

- Boehmer, R. M. – H. G. Güterbock, Glyptik aus dem Stadtgebiet von Boğazköy, (Boğazköy-Hattuša XIV Die Glyptik von Boğazköy II. Teil), Berlin.
- Buchanan 1967 Buchanan, B., "Five Hittite Hieroglyphic Seals", JCS 21, 18-23.
- Darga 1994 Darga, M., "Şarhöyük-Dorylaion Kazıları (1989–1992)", KST15/1, 481-501.
- Darga 1995 Darga, M., "1993 Yılı Şarhöyük-Dorylaion (Eskişehir) Kazıları", KST 16/1, 351-367.
- Darga 2004 Darga, M., "Şarhöyük-Dorylaion (Eskişehir) Kazılarında Hitit Buluntuları (1989–2003)", 60. Yaşında Fahri Işık'a Armağan. Anadolu'da Doğdu (eds. T. Korkut – H. Işkan – G. Işın), İstanbul, 269-283.
- Darga 2007 Darga, M., "Şarhöyük Kazılarında İlk Tunç Çağı Buluntuları", Refik Duru'ya Armağan (eds. G. Umurtak – B. Gülkan – A. Yurtsever), İstanbul, 91-101.
- Darga – Tüfekçi-Sivas 2000 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "Şarhöyük-Dorylaion Kazı Çalışmaları 1997–1998", Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi I/2, 97-127.
- Darga –Tüfekçi- Sivas 2001 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "Şarhöyük-Dorylaion 1999 Yılı Kazı Çalışmaları", KST 22/2, 51-62.
- Darga –Tüfekçi- Sivas 2001 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "Şarhöyük-Dorylaion 1999 Yılı Kazı Çalışmaları", KST 22/2, 51-62.
- Darga – Tüfekçi-Sivas 2002 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "2000 Yılı Şarhöyük-DorylaionKazıları", KST 23/2, 207-218.
- Darga – Tüfekçi-Sivas 2003 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "2001 Yılı Şarhöyük/Dorylaion Kazısı ve Karatuzla Nekropolü Temizlik Çalışmaları", KST 24/2, 47-58.
- Darga – Tüfekçi-Sivas 2005 Darga, M. – T. Tüfekçi-Sivas, "Şarhöyük-Dorylaion Kazısı 2003 Yılı Çalışmaları", KST 26/2, 343-350.
- Darga – Starke 2003 Darga, M. – F. Starke, "Eine Tonbulle mit Hieroglyphen Luwischem Siegelabdruck aus Şarhöyük-Dorylaion", StudiaTroica 13, 161-164.
- Dinçol 1983 Dinçol, A., "Adana, Hatay ve İstanbul Müzelerinde Bulunan Hitit Hiyeroglif Mühürleri", Anadolu Araştırmaları IX, 173-249.
- Dinçol 2007 Dinçol, A., "Fünf neue Siegel und Siegelabdrücke aus Boghazköy und Überlegungen die Bedeutung eines Hieroglyphenzeichens", SMEA XLIX/2007, VI Congresso Internazionale di Ittologia Roma (eds. A. Archi – R. Francia), 5-9 Settembre 2005, SMEA 49, 231-233.
- Dinçol – Dinçol 2008 Dinçol, A. – B. Dinçol, Die Prinzen- und Beamtensiegel aus der

Oberstadt von Boğazköy-Hattuša vom 16. Jahrhundert bis zum Ende der Großreichszeit, Boğazköy-Hattuša 22, Mainz.

Doğan-Alparslan 2015 Doğan-Alparslan, M., "Ein Hieroglyphensiegel aus Şarhöyük", *IstMitt* 2015/65, 273-276.

Doğan-Alparslan – Alparslan 2017

Doğan-Alparslan, M. – M. Alparslan, "Unpublished Hittite Seals in the Collections at Amasya Museum", From the Silver Mountains to the Plains of Amuq: Festschrift Presented to K. Aslıhan Yener for her 40 years of Field Archaeology in the Eastern Mediterranean (eds. Ç. Maner – M. T. Horowitz – A. S. Gilbert), Brill-Leiden, 155-170.

Güterbock 1942 Güterbock, H.G., Siegel aus Boğazköy II, *AfO Beiheft* 7, Berlin.

Güterbock 1973 Güterbock, H.G., "Hittite Hieroglyphic Seal Impressions from Korucutepe", *JNES* 32, 135-147.

Herbordt 2005 Herbordt, S., Prinzen und Beamtensiegel der hethitischen Großreichszeit auf Tombullen aus dem Nişantepe-Archiv in Hattuša, Boğazköy-Hattuša XIX, Mainz.

Mora 1987 Mora, C., *La Glittica Anatolica del II Millennio A.C.: Classificazione Tipologica*, *Studia Mediteranea* 6, Pavia.

Laroche 1966 Laroche, E., *Les Noms des Hittites*, Paris.

Laroche 1981 Laroche, E., *Les Noms des Hittites: Supplément*, *Hethitica* 4, 3-58.

Payne 2017 Payne, A., "Bread Matters: of Loaves and Stamps", *Historische Sprachforschung* 130.

Taş 2008 Taş, İ., "M.Ö.13.Yüzyılda Kargamış Krallığında Görevli İki Hitit Memuru: mâr šarri (DUMU.LUGAL) ve LÚkartappu", *TAD* vol. 27, no. 43, 95-117.

Tüfekçi-Sivas 2010 Tüfekçi-Sivas, T., "Şarhöyük. Eskişehir'in Geçmişini Aydınlatan Işık", *Aktüel Arkeoloji Dergisi* 14, 56-73.

Tüfekçi-Sivas – Sivas 2014

Tüfekçi-Sivas, T. – H. Sivas, "Şarhöyük/Dorylaion Kazıları 2005-2012", *KST* 35/3, 151-165.

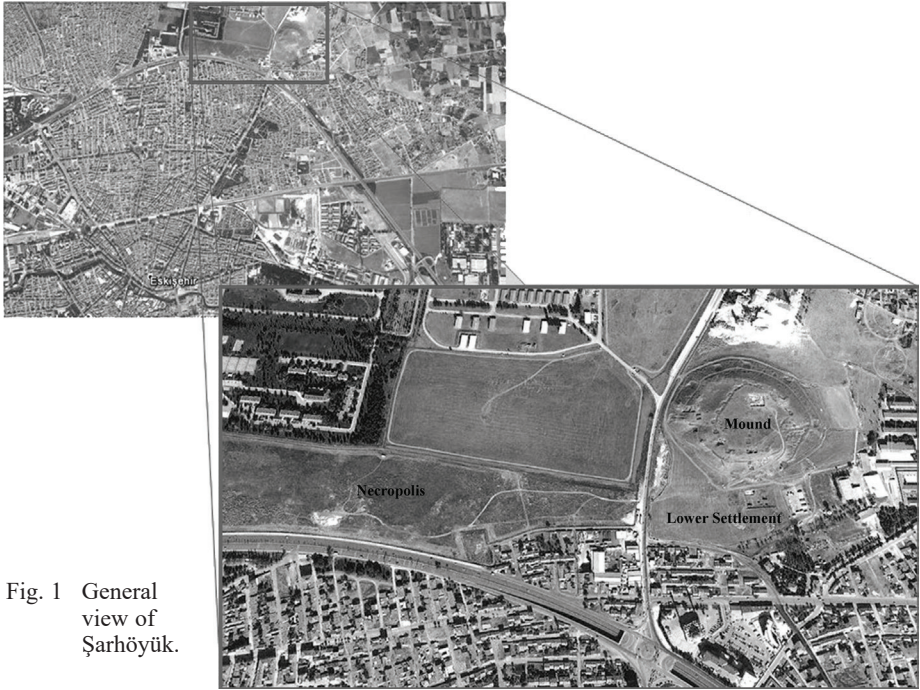

Fig. 1 General view of Şarhöyük.

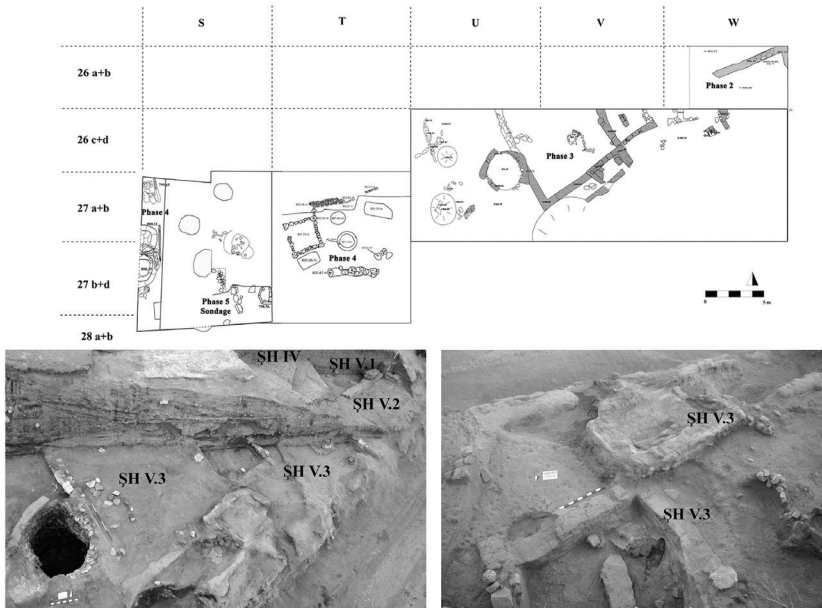

Fig. 2 Late Bronze Age layers

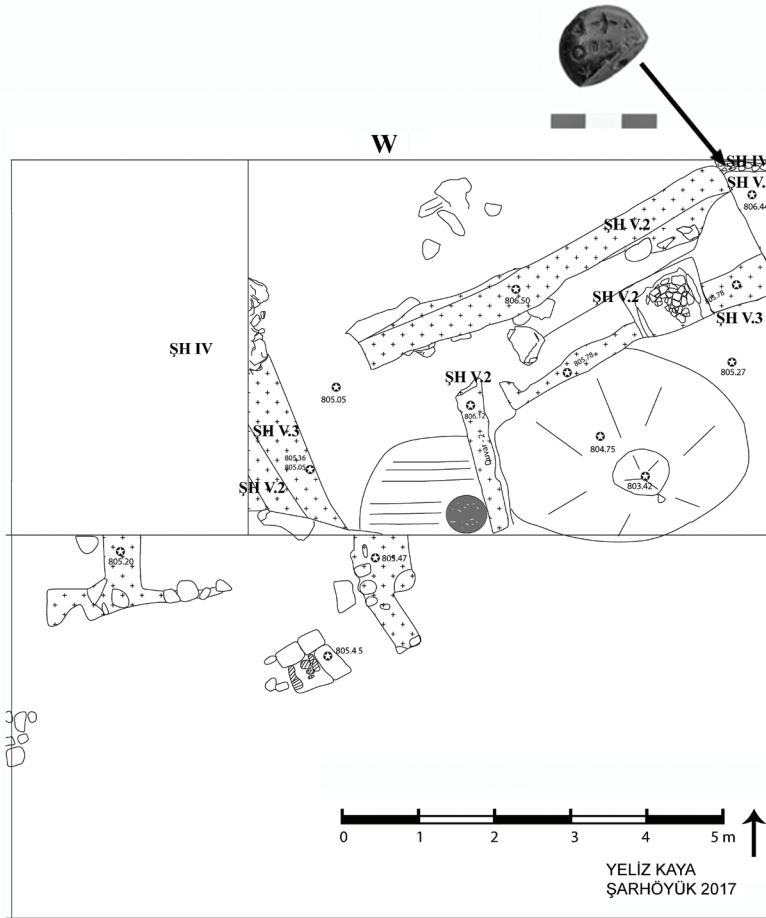

Fig. 3 Finding spot

Fig. 4 Şarhöyük Seal (Side A)

Fig. 5 Şarhöyük Seal (Side B)

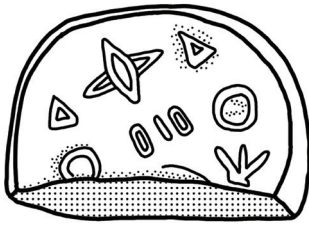

Fig. 6a Drawing of the seal

Fig. 6b Drawing of the seal

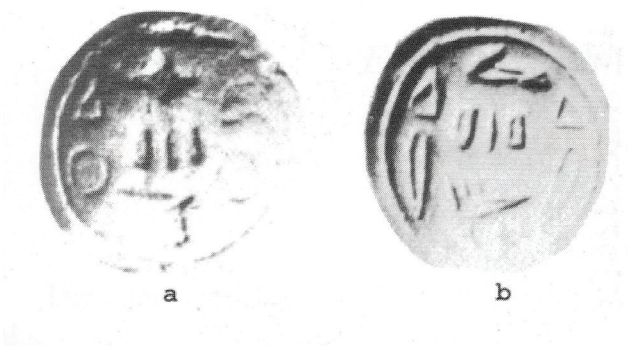

Fig. 7 Yale seal